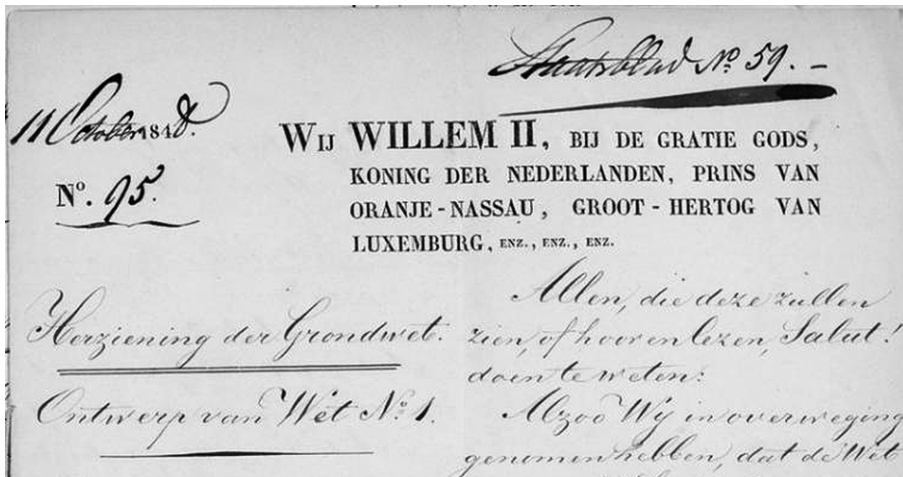

Nederland (1848-1914)

- 1p 1 Hieronder en op de volgende pagina staan in totaal drie afbeeldingen die te maken hebben met de ontwikkeling van de Nederlandse democratie.

afbeelding 1

Koning Willem II keurt een grondwetswijziging goed:

Toelichting

Op de afbeelding staat: Herziening van de Grondwet: Ontwerp van Wet nummer 1. Allen, die dit zullen zien of horen en lezen, gegroet!

afbeelding 2

Een revolutie van liberalen:

afbeelding 3

Vrouwen komen op voor het kiesrecht:

→ Zet de afbeeldingen in de juiste volgorde, van vroeger naar later.

2p 2 Hieronder staan vier rechten die sinds 1848 horen bij het Nederlandse parlement:

- 1 recht van amendement
- 2 recht van enquête
- 3 recht van initiatief
- 4 recht van interpellatie

→ Welke **twee** rechten hebben de leden van de Tweede Kamer wél, maar de leden van de Eerste Kamer niet?

1p 3 Een foto gemaakt in Assen rond 1900:

Toelichting

Op het vaandel links staat: Plaatscomité voor algemeen kiesrecht Assen.

Op het bord staat: Op voor het algemeen kiesrecht!

Van welk grondrecht maken de mensen op de foto gebruik?

- A emancipatie
- B recht op bestaanszekerheid
- C referendum
- D vrijheid van meningsuiting

1p 4 Van een politicus uit het begin van de twintigste eeuw is het volgende bekend:

- Deze politicus vond dat het protestantse geloof invloed moest hebben op de wetgeving.
- Deze politicus vond dat mensen niet naar de paus moesten luisteren.
- Deze politicus was de oprichter van de ARP.

Over welke politicus gaat het?

- A A. Jacobs
- B A. Kuyper
- C H. Schaepman
- D P.J. Troelstra

- 2p 5 Hieronder staan **drie standpunten** van groepen rond het jaar 1900:
- De paus speelt een belangrijke rol in ons leven.
 - Wij strijden voor een achturige werkdag.
 - Wij vinden dat de regering zich zo weinig mogelijk moet bemoeien met de economie.
- Hieronder staan **twee politieke partijen** en **twee politieke stromingen**:
- ARP
 - katholieken
 - liberalen
 - SDAP
- Geef per standpunt aan welke politieke partij of politieke stroming daarbij hoort. **Let op!** Iedere politieke partij of politieke stroming mag maar één keer worden gebruikt. Er blijft één politieke partij of politieke stroming over.

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

- 2p 6 Hieronder staan vijf mogelijke oorzaken van oorlogen uit de twintigste eeuw:
- atoomwapens
 - bondgenootschappen
 - communisme
 - militarisme
 - Verdrag van Versailles
- Welke **twee** oorzaken passen bij de Eerste Wereldoorlog?